

สรุปข้อตกลงยอมความ ระหว่างอัยการสูงสุดสหรัฐ ตัวแทนบริษัทบุหรี่ และองค์กรสาธารณสุขสหรัฐ

20 มิถุนายน 2540*

ศ.นพ.ประภีต วาทีสาธกกิจ**

ข้อตกลงยอมความระหว่างภาคีสำคัญทั้ง 3 ฝ่าย คือ อัยการสูงสุด, ตัวแทนบริษัทบุหรี่ และองค์กรสาธารณสุขของสหรัฐอเมริกาครั้งนี้ นับเป็นความสำเร็จแบบยั่งยืน ด้วยความพยายามและรับผิดชอบต่องสังคมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัย และเป็นธรรมในสังคม เราหวังว่ามูลนิธิธรรมรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่คงจะพยายามต่อไป ให้ประเทศไทยประสบความสำเร็จในระดับใกล้เคียงกันนี้ โดยใช้กระบวนการประชาสังคมและเครือข่ายประชาสังคม ผลักดันให้เกิดขึ้นในอนาคตที่เราต่างรอคอยแม้จะนานแสนนาน--บรรณาธิการวิชาการ

มาตรการที่ทำให้การได้มาซึ่งบุหรี่ของเยาวชนยากขึ้น

- ห้ามขายบุหรี่แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี โดยต้องมีการตรวจสอบหลักฐานเพื่อพิสูจน์ว่าผู้ซื้ออายุเกิน 18 ปี
- สินค้าบุหรี่ต้องวางไว้ในตำแหน่งที่ผู้บริโภคไม่สามารถจะหยิบเองได้
- ห้ามขายบุหรี่โดยผ่านเครื่องขายอัตโนมัติ
- ห้ามจำหน่ายบุหรี่ที่ขนาดของบรรจุภัณฑ์น้อยกว่า 20 มวน
- ห้ามการแจกตัวอย่างบุหรี่
- บริษัทบุหรี่จะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในขบวนการตรวจสอบและบังคับใช้กฎระเบียบข้างต้น โดยสำนักงานอาหารและยาของสหรัฐอเมริกา หรือเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ
- รัฐต่างๆ ยังคงสิทธิในการออกกฎหมายที่เข้มงวด

กว่านี้

- สำนักงานอาหารและยาร่วมกับอัยการประจำรัฐ มีอำนาจในการดูแลการบังคับใช้กฎระเบียบที่กล่าวแล้ว สำนักงานอาหารและยามีอำนาจที่จะว่าจ้างให้เจ้าหน้าที่รัฐ หรือเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นดูแลบังคับใช้กฎระเบียบเหล่านี้

การตลาดและการโฆษณา

- บริษัทบุหรี่จะเก็บป้ายและคัทเอาต์โฆษณาบุหรี่ทั้งหมด ทั้งที่อยู่กลางแจ้ง ตามสนามกีฬา และตามร้านค้าที่ป้ายโฆษณาบุหรี่หันหน้าสู่ภายนอกร้าน
- ป้ายโฆษณาหรืออนุญาตให้ใช้ในลักษณะตัวหนังสือสีขาวดำเท่านั้น ห้ามใช้รูปคนหรือการ์ตูน
- ห้ามโฆษณาและแจกจ่ายสินค้าอื่นที่ใช้โลโก้บุหรี่
- ห้ามการโฆษณา ณ จุดขาย
- ห้ามโฆษณาผ่านอินเทอร์เน็ต รวมทั้งดำเนินการ

* สรุปความจาก Summary of provisions that have been agreed to as part of the settlement agreement with the Attorneys General, the Tobacco industry and Public health advocates โดย Tobacco-free Kids/USA

** เลขานุการมูลนิธิธรรมรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่

ไม่ให้การโฆษณาทางอินเทอร์เน็ตจากประเทศอื่นเข้าถึงประเทศสหรัฐอเมริกาด้วย

- ห้ามใช้ภาพยนตร์หรือทีวีเป็นสื่อโฆษณาแฝง เช่น ให้ตัวละครสูบบุหรื หรือให้เห็นโลโก้บุหรื
- ห้ามจ้างวานให้ตัวละครหรือบุคคลอื่นสูบบุหรืในภาพยนตร์หรือทีวี หรือแสดงว่าการสูบบุหรืเป็นสิ่งโก้เก๋
- ห้ามใช้คำว่าไลต์ (Light) กับสินค้าบุหรื ที่จะทำให้ผู้บริโภคเข้าใจว่าเป็นบุหรืที่ปลอดภัยกว่า
- การบังคับใช้กฎระเบียบนี้จะกระทำโดยอัยการประจำรัฐ ร่วมกับสำนักงานอาหารและยา สำนักงานอาหารและยามีอำนาจที่จะทำสัญญาว่าจ้างให้เจ้าพนักงานของมลรัฐหรือของท้องถิ่นในการดูแลการบังคับใช้กฎระเบียบเหล่านี้
- บริษัทบุหรืเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการดูแลการบังคับใช้กฎหมายที่กล่าวแล้ว

การให้ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชน

บริษัทบุหรืเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ถึงพิษภัยของการสูบบุหรืหรือปัญหาสาธารณสุขอื่นๆ อย่างทั่วถึงทั่วประเทศ ดังเช่นที่ดำเนินการอยู่ในรัฐแมสซาชูเซตต์ และแคลิฟอร์เนีย (ซึ่งใช้เงินจากภาษีบุหรืในการดำเนินการ) รายละเอียดของการดำเนินการจะเป็นอิสระจากการแทรกแซงของบริษัทบุหรื ทั้งนี้บริษัทบุหรืจะต้องรับประกันค่าใช้จ่ายทั้งหมดและต้องปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง

การพิมพ์คำเตือนบนซองบุหรื

- คำเตือนบนซองบุหรืจะถูกย้ายมาอยู่ที่ด้านหน้า และหลังบริเวณส่วนบนสุดของซอง ครอบคลุมเนื้อที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25
- เนื้อที่บริเวณคำเตือนจะเป็นสีดำ ตัวหนังสือคำเตือนเป็นสีขาว
- คำเตือนมีทั้งหมดแปดคำเตือน ดังเช่นที่ใช้ใน

ประเทศแคนาดา เช่น

- “คำเตือน: บุหรืเป็นสิ่งเสพติด”
 - “คำเตือน: บุหรืเป็นสาเหตุของมะเร็ง”
 - “คำเตือน: บุหรืเป็นสาเหตุของโรคหัวใจ”
 - “คำเตือน: การสูบบุหรืสามารถฆ่าคุณได้”
 - “คำเตือน: ควันบุหรืก่อให้เกิดโรคปอดร้ายแรงในผู้ที่ไม่สูบบุหรื”
- เป็นต้น

การเปิดเผยข้อมูล

บริษัทบุหรืยอมรับว่าบุหรืเป็นสิ่งเสพติดและเป็นอันตรายต่อสุขภาพ รวมทั้งจะเปิดเผยข้อมูลวิจัยที่เกี่ยวกับบุหรืทั้งหมดต่อสาธารณชน โดยครอบคลุมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพที่ดำเนินการทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

เป้าหมายการลดอัตราการสูบบุหรืของเยาวชน

บริษัทบุหรืจะถูกปรับกรณีที่มีอัตราการลดของการสูบบุหรืของเยาวชนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ดังนี้

- ภายใน 5 ปี อัตราการสูบบุหรืลดลง ร้อยละ 30
- ภายใน 7 ปี อัตราการสูบบุหรืลดลง ร้อยละ 50
- ภายใน 10 ปี อัตราการสูบบุหรืลดลง ร้อยละ 60

อัตราการปรับคำนวณจากค่าบุหรืที่วัยรุ่นจะสูบบนตลอดชีวิตของวัยรุ่นแต่ละคน ซึ่งประมาณเท่ากับ 80 ล้านดอลลาร์ต่อร้อยละของอัตราการสูบบุหรืที่สูงกว่าเป้าหมายต่อปี โดยอัตราสูงสุดของการปรับในแต่ละปีกำหนดไว้ไม่เกินสองพันล้านดอลลาร์

การจัดสรรเงินทุนเพื่อการควบคุมการสูบบุหรืสำหรับมลรัฐและระดับท้องถิ่น

บริษัทบุหรืจะต้องจัดสรรเงินทุนสำหรับการดำเนินการควบคุมการสูบบุหรืให้แก่ทุกมลรัฐและท้องถิ่นทั่วประเทศ

การดำเนินการให้ผู้เสพติดบุหรืเลิกสูบ

บริษัทบุหรืจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับช่วยผู้ที่ต้องการที่จะเลิกสูบบุหรืที่ไม่สามารถจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้วยตนเองได้ทั่วประเทศ

การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรื

ดำเนินการให้มีการผ่านร่างกฎหมาย HR 3434 ซึ่งห้ามสูบบุหรืในที่สาธารณะและที่ทำงานส่วนใหญ่ และให้สูบบุหรืได้ในที่ที่จัดไว้ให้โดยเฉพาะ ที่มีระบบการถ่ายเทอากาศแยกจากพื้นที่ห้ามสูบบุหรื หรือจัดให้สูบนอกอาคาร

มลรัฐหรือท้องถิ่นต่างๆ สามารถที่จะออกกฎระเบียบการห้ามสูบบุหรืที่เข้มงวดกว่านี้ได้

การติดตามควบคุมการดำเนินงานของบริษัทบุหรื

บริษัทบุหรืจะต้องเสนอแผนการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่ได้ตกลงกันไว้ รวมทั้งมาตรการควบคุมพนักงานของตนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ

บริษัทต้องวางระเบียบเพื่อให้มีการตรวจสอบจากบุคคลภายนอก วิธีการตรวจสอบ และการรายงานผลการตรวจสอบต่อผู้ถือหุ้น และสำนักงานอาหารและยา

ขอบข่ายอำนาจของสำนักงานอาหารและยา (เอฟดีเอ)

- เอฟดีเอจะมีอำนาจควบคุมสินค้าบุหรื โดยจัดอยู่ในสินค้าประเภท “ยา” และ “อุปกรณ์” ตามคำจำกัดความในกฎหมายอาหาร ยา เครื่องสำอาง และตามอำนาจของเอฟดีเอ ในการควบคุมสินค้าบุหรื โดยจัดเป็นสินค้าที่ต้องควบคุม

- เอฟดีเอมีอำนาจในการควบคุมระดับนิโคติน สารก่อมะเร็ง และส่วนประกอบอื่นๆ ของบุหรื โดยเอฟดีเอจะแต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการเพื่อให้คำแนะนำแก่เอฟ

ดีเอในการควบคุมนิโคตินและส่วนประกอบอื่นของบุหรื

- เอฟดีเอมีอำนาจที่จะสั่งห้ามใช้ส่วนประกอบบางชนิดที่ใช้ในการผลิตบุหรืและปรับระดับนิโคตินลง หากเอฟดีเอพิจารณาเห็นว่าการกระทำดังกล่าวจะลดอันตรายของบุหรืลงได้

- เอฟดีเอสามารถที่จะกำหนดให้ขจัดนิโคตินออกจากบุหรืจนหมดสิ้นได้หลังจาก 12 ปี ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของสภาองเกรส ในรายละเอียดของการดำเนินการ

- ส่วนประกอบที่ใช้ในการผลิตและปรุงแต่งรสชาติบุหรืจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่เอฟดีเอกำหนด โดยบริษัทบุหรืจะต้องเป็นผู้แสดงหลักฐานพิสูจน์ว่าสารที่นำมาเป็นส่วนประกอบในการผลิตบุหรืไม่เป็นอันตรายต่อผู้สูบบุหรืหรือผู้ได้รับควันบุหรื กฎระเบียบนี้จะมีผลทันทีในการบังคับใช้กับสารปรุงแต่งกลิ่นรสชนิดใหม่ที่จะนำมาใช้ในการผลิตบุหรื สำหรับสารปรุงแต่งกลิ่นรสที่มีการใช้อยู่แล้วในขณะนี้ บริษัทบุหรืจะต้องแสดงหลักฐานพิสูจน์ว่าไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพภายหลัง 5 ปี

- บริษัทบุหรืจะต้องแจ้งส่วนประกอบทั้งหมดที่ใช้ในการผลิตบุหรื รวมทั้งต้องเปิดเผยส่วนประกอบทั้งหมดต่อสาธารณชนในลักษณะเดียวกันกับการเปิดเผยส่วนประกอบในการผลิตอาหาร โดยระเบียบนี้จะมีผลบังคับใช้หลังจาก 5 ปี

- บริษัทบุหรืมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะใช้วิทยาการที่ทันสมัยที่สุดในการผลิตและจำหน่ายบุหรืที่มีอันตรายน้อยลง การใช้ถ้อยคำว่า “บุหรืทาร์ต่ำ” หรือ “นิโคตินต่ำ” จะต้องผ่านความเห็นชอบของเอฟดีเอ คำว่า “บุหรืชนิดโลด” ที่ใช้กับบุหรืที่วางจำหน่ายอยู่แล้วอนุญาตให้ใช้ต่อไปได้ แต่ต้องมีข้อความที่ไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่าเป็นบุหรืที่ปลอดภัยกว่า

- เอฟดีเอคงอำนาจในการเข้าไปตรวจสอบโรงงานผลิตบุหรื รวมทั้งการขอข้อมูลบางชนิดและคงไว้ซึ่งอำนาจหน้าที่ที่เอฟดีเอมีต่อสถานประกอบการอื่นๆ ภายใต้ขอบข่ายอำนาจหน้าที่ของเอฟดีเอ

- บริษัทบุหรืจะต้องรายงานให้เอฟดีเอทราบถึงการวิจัยในปัจจุบันและอนาคตเกี่ยวกับบุหรืและสุขภาพ

ตลอดจนพิษภัยและอำนาจการเสพติดบุหรี่

- เอฟดีเอจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการเพื่อพิจารณามาตรการที่เกี่ยวกับการควบคุมระดับนิโคตินและประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ

ความรับผิดชอบทางกฎหมายและประเด็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบริษัทบุหรี่

- การฟ้องร้องโดยรายบุคคลต่อบริษัทบุหรี่ยังสามารถที่จะดำเนินการได้

- บริษัทบุหรี่จะชดเชยค่าเสียหายทั้งสิ้นเป็นจำนวนเงินประมาณ 368.5 พันล้านดอลลาร์ ภายในระยะเวลา 25 ปี จำนวนนี้รวมถึง 6 หมื่นล้านดอลลาร์ เพื่อชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นในอดีต

- กองทุนที่จัดสรรโดยบริษัทบุหรี่สำหรับมาตรการควบคุมการสูบบุหรี่เท่ากับ 1,500 ล้านดอลลาร์ต่อปี และจัดตั้งกองทุนเพิ่มเติมเพื่อการนี้เป็นจำนวน 25,000 ล้านดอลลาร์ในเวลา 8 ปี เพื่อใช้จ่ายสำหรับปัญหาสาธารณสุขอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่

- บริษัทบุหรี่จะไม่ได้รับการคุ้มครองจากการฟ้องร้องสำหรับการดำเนินการในอนาคต

- บริษัทบุหรี่จะต้องสำรองเงินจำนวน 4,000 ล้านดอลลาร์ต่อปี สำหรับการฟ้องร้องเป็นรายบุคคลที่จะมีขึ้นในอนาคต การชดเชยค่าเสียหายต่อปีกำหนดไว้สูงสุด 5,000 ล้านดอลลาร์ หากมีการฟ้องเรียกร้องค่าเสียหายต่ำกว่าจำนวนเงินที่สำรองไว้ จำนวนเงินที่เหลือจะตกเป็นของรัฐบาลกลางสหรัฐฯ เพื่อใช้จ่ายในโครงการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ โดยไม่ต้องคืนให้กับบริษัทบุหรี่

- อัยการสูงสุดจะยุติการฟ้องร้องบริษัทบุหรี่ เพื่อแลกเปลี่ยนกับข้อตกลงทั้งหมดที่บริษัทบุหรี่ยินยอมจะปฏิบัติตาม โดยการออกเป็นร่างกฎหมาย

- เงินส่วนหนึ่งที่จัดสรรโดยบริษัทบุหรี่จะถูกจัดสรรให้แก่มลรัฐต่างๆ ที่ได้เสียค่าใช้จ่ายไปในการรักษาผู้ที่ป่วยจากการสูบบุหรี่และใช้สำหรับประกันสุขภาพเด็กและเยาวชนที่ไม่สามารถมีประกันสุขภาพของตนเองได้

- การฟ้องร้องบริษัทบุหรี่โดยเจ้าหน้าที่รัฐ หรือแบบเป็นลักษณะกลุ่มหรือเป็นคณะ จะกระทำไม่ได้ภายในเวลา 25 ปี ทั้งนี้ โดยการออกเป็นกฎหมาย

- บริษัทบุหรี่จะต้องยุบสถาบันยาสูบ (Tobacco Institute) และคณะกรรมการวิจัยยาสูบ (Council for Tobacco Research) ซึ่งเป็นองค์กรที่วิ่งเต้นและประชาสัมพันธ์เพื่อผลประโยชน์ของบริษัทบุหรี่

คมคำ ♦ ความคิด

“บริการสังคมที่ดีที่สุดก็คือบริการที่ช่วยให้สมาชิกในสังคมนั้น ก้าวไปสู่ภาวะอันสูงส่ง ด้วยการศึกษาระยะของสังคมเท่านั้น ที่เราจะบอกได้ว่าจะสร้างความเจริญให้แก่สังคมได้อย่างไร”

⇒ มหาตมะ คานธี

กรุณา-เรื่องอุไร กุศลาลัย แปล